

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Stromovka, Choceň

Kaštanová 1339, 565 01 Choceň

Identifikátor školy: 600 104 036

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 7. a 11. listopadu 2002

Čj.:	105 340/02-1006
Signatura:	kj5aw102

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (MŠ) byla uvedena do provozu v roce 1968 jako Společné zařízení jeslí a MŠ. Jesle, které měly tři oddělení, byly v roce 1991 zrušeny. Uvolněné prostory využívá nyní Zvláštní škola Choceň (ZvŠ). MŠ má 4 třídy. Tři mají celodenní provoz, čtvrtá třída je speciální pro děti s vadami řeči a má provoz polodenní. V tomto školním roce je k docházce zapsáno 90 dětí, z toho 9 na nepravděpodobnou docházku. Běžné třídy jsou naplněny do počtu 26 dětí různého věku. Ve speciální třídě je umístěno 12 dětí ve věku 5 - 7 let. Z celkového počtu má 11 dětí odklad školní docházky (OŠD). Kapacita MŠ je zcela naplněna. Součástí MŠ je školní jídelna (ŠJ), která zabezpečuje stravování dětem a pracovníkům MŠ, částečně i pedagogům ze ZvŠ. Předškolní zařízení je organizační složkou Města Choceň.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně vzdělávací práce MŠ
- materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací práce MŠ
- průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce MŠ

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka byla jmenována do funkce v roce 1990 na základě výsledků konkurzního řízení. Všech 8 pedagogických pracovníků včetně ředitelky mají středoškolské vzdělání se zaměřením na předškolní pedagogiku, 2 z nich nastoupily do MŠ v měsíci září 2002 po několikaletém přerušení kontaktu s předškolní výchovou. Ředitelka s učitelkou působící ve speciální třídě pro vady řeči (dále jen speciální třída) absolvovaly v roce 1987 vzdělávací kurz pro logopedické asistentky, což je však nedostačující ke splnění podmínek odborné způsobilosti pro práci s dětmi ve speciální třídě. Všechny učitelky mají celý pracovní úvazek, čehož je využíváno k realizaci skupinových činností ve všech třídách.

Ve speciální třídě je souběžného působení pedagogických pracovníků využíváno k individuální logopedické péči. Provoz třídy jako speciální trvá od 6:30 do 11:30 h, na oběd se děti rozcházejí do ostatních tříd. V odpoledním čase (12:30 - 14:15 h) zde od pondělí do čtvrtka probíhá tzv. „kroužek pro nespavé děti“.

Vnitřní informovanost je realizována prostřednictvím nástěnky, kde jsou zveřejňovány vzdělávací nabídky, a aktuálním osobním kontaktem. Pedagogické porady jsou termínově i obsahově plánovány přibližně se 14denním předstihem. Ze zápisů vyplývá, že jejich obsah je z větší části informační a organizační. Z případných provozních porad se zápisy nepožívají. Dokumenty k řízení školy jsou součástí „Rámcového školního programu“ (dále školní program). Zabývají se povinnostmi učitelek a provozních zaměstnanců směrem k dětem a k bezpečnosti provozu MŠ. Materiálů je značné množství, některá ustanovení se opakují. Kompetence učitelek jsou dány v dokumentu „Další aktivity učitelek“, kde vedle povinností souvisejících s pedagogickým procesem jsou jim dány i povinnosti úklidové.

Zaměření dalšího vzdělávání není předem stanoveno, průběžně je reagováno na nabídky především Pedagogického centra v Pardubicích a v Ústí nad Orlicí. Ředitelka si vede přehled o počtu účastí. U dvou nově nastoupených učitelek se jejich uvádění do praxe opírá převážně o pomoc kolegů ve třídě. Systematická a cílená metodická pomoc ředitelky není prokazatelná.

Zaměření kontrolní činnosti směrem ke školní jídelně a provozu je stanoveno ve školním programu a představuje převážně výčet povinností. Cíle hospitační činnosti jsou pojaty i jako kritéria kvality práce. Ze záznamů vyplývá, že ve stávajícím školním roce neproběhla žádná hospitační činnost, v roce 2001/2002 jedna, u některých učitelek byla poslední hospitace v roce 1997, 1998.

„Vnitřní řád pro rodiče“ je vyvěšený na přístupném, viditelném místě. Informuje rodiče o jejich povinnostech, o pravidlech provozu. V omezeném rozsahu jim přiznává práva v oblasti spolupráce. Některá ustanovení jsou v rozporu s obecně závaznými právními předpisy (vyloučení přijatého dítěte), jsou formulována jako příkaz směrem k rodičům (povinnost sledovat nástěnky či schválení finančního příspěvku Klubu rodičů). Forma zpracování řádu ztěžuje orientaci v textu. Další pravidla jsou dána v několika dalších dokumentech, které nejsou rodičům trvale přístupné. Prostřednictvím nástěnek v šatně dětí jsou rodiče seznamováni s výsledky výtvarných prací a s aktuálními texty z literární a hudební výchovy.

Mateřská škola spolupracuje s místními základními školami s cílem usnadnit dětem zahájení školní docházky. Trvalého charakteru je kontakt s knihovnou, kde mají děti registrované členství a výpůjčky za účasti učitelek jsou využívány v pedagogické práci.

Vedení kroniky MŠ bylo ukončeno ve školním roce 1996/97.

Personální podmínky jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Areál, jehož součástí je MŠ, tvoří komplex budov. MŠ se nachází v hlavní patrové budově, na kterou navazuje hospodářský pavilon. Zde jsou šatny dětí, školní kuchyň a sklady. Jídlo se odsud rozváží do přípravných kuchyní, které jsou přímo u tříd. Výjimkou je I. třída. Zde si děti v době oběda musí pro jídlo docházet mimo třídu, přes chodbu. Ke komplexu budov patří i služební byt, který MŠ nevyužívá. Třídy jsou prostorné, jsou řešeny do tvaru „L“. V zadní části je vytvořen herní prostor, který je v odpoledním čase využíván k odpočinku dětí. V přední části třídy, kde jsou umístěny dětské stoly, probíhá stravování a různé výchovně vzdělávací aktivity. MŠ je umístěna v rozlehlé zahradě se vzrostlými stromy a keři. Nachází se zde velké asfaltové plochy, které slouží k míčovým a pohybovým hrám i jako dopravní hřiště.

Ve třídách mají děti v průběhu celého dne volně k dispozici tekutiny. Třídy a spojovací prostory školy jsou vkusně a nápaditě vyzdobeny.

Vybavení MŠ učebními pomůckami, hračkami a materiálem je dostatečné, průběžně je doplňováno a obnovováno. Hračky a pomůcky jsou dětem částečně volně přístupné, částečně jsou umístěny ve skříních nebo ve skladu, který je u každé třídy. Ve speciální třídě jsou k nápravné činnosti k dispozici různé pomůcky, odborná literatura i odborné reedukační nástroje jako je vibrátor, sondy a špachtle. Přilehlý sklad pomůcek je využíván též jako logopedická pracovna, probíhá zde individuální logopedická péče.

Kontrola využívání materiálních zdrojů je průběžná. Učitelky ve třídách si samy rozhodují

o dalším vybavení třídy. Jeho efektivnost a účelnost sleduje ředitelka při průběžných návštěvách tříd.

Materiální podmínky MŠ jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně vzdělávacího programu MŠ

MŠ má zpracován vlastní školní vzdělávací program s názvem „Poznej a chraň.“ Není zde určeno časové vymezení jeho platnosti, ani počátek jeho závaznosti. V úvodu je obsažena pouze informace, že je povinný pro všechny zaměstnance MŠ. Školní vzdělávací program vychází z podmínek školy, zaměřuje se na přírodní oblast a její problematiku. V jeho záměrech jsou zastoupeny roviny všech cílů - rozvojových, hodnotových a postojových.

Realizace výchovně vzdělávacího programu MŠ je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

MŠ vede o průběhu výchovně vzdělávací činnosti pedagogickou dokumentaci. V každé třídě jsou rozpracovány třídní tematické programy. Realizované výchovně vzdělávací aktivity jsou denně zaznamenávány do Přehledu výchovné práce. Povinná dokumentace, kterou MŠ vede o každém dítěti, je neúplná. V dokumentech chybí některé závazné údaje.

Vedená pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh výchovně vzdělávací činnosti v MŠ.

Jako prostředek kontroly ve výchovně vzdělávacím procesu jsou určeny ve školním programu nahodilé hospitace. Ředitelka z nich nevede záznamy, nejsou známy jejich závěry. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že výchovně vzdělávací program je plněn. Zjištěné nedostatky byly organizačního charakteru.

Kontrola plnění výchovně vzdělávacího programu je účinná. Nedostatky byly zjištěny v oblasti metodického vedení.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Třídy jsou účelně vybaveny, nabízí dětem dostatek podnětů k různým tvořivým aktivitám. Nabídku činností připravují i učitelky. V době inspekční činnosti byla převážně z okruhu výtvarné, pracovní a tělesné výchovy. Dále učitelky motivovaly děti k různým stolním hrám, při kterých si zábavnou formou procvičovaly a upevňovaly poznatky tematicky se vážící ke vzdělávacímu programu týdne. Při volbě spontánních aktivit a jejich rozvinutí byla část dětí samostatná, motivace u nich vycházela z vnitřních potřeb. Jiným naopak musely učitelky s výběrem hry, s určením rolí a s volbou partnerů pomáhat. Některé děti dosud nemají rozvinutou schopnost hrát si a v dílčích momentech pak narušovaly hry ostatních.

Ve třídách panovala příjemná atmosféra, učitelky přistupovaly k dětem vstřícně a partnersky. V jejich jednání byly uplatňovány zásady tolerance a vzájemného respektování. S dětmi byly neustále ve slovním kontaktu, vtahovaly je do rozhovorů, rozvíjely jejich slovní zásobu.

Cíle spontánních činností, jsou v obecné rovině uvedeny ve školním vzdělávacím programu. V třídních tematických programech jsou konkretizovány jen v ojedinelé. V denním režimu je vymezen dostatečný časový prostor pro spontánní činnosti. V reálném průběhu však nebyly

vždy zastoupeny v takové míře jako činnosti řízené, neboť do spontánních aktivit byly častěji vkládány didakticky cílené (řízené) činnosti.

Řízené činnosti

Obsahem řízených činností byla tělovýchovná cvičení, literární, hudební a výtvarná činnost, rozvoj poznání s utvářením hodnotových postojů, s vyjadřováním vlastních názorů a pocitů.

Organizace probíhala frontálně, skupinově i za účasti dětí z celé MŠ. Efektivně bylo využito souběžného působení učitelek ve třídě hlavně při skupinové práci s nejstaršími dětmi. Jednotlivé fáze vzdělávacího procesu na sebe plynule navazovaly. Ve II. třídě byly záměry ve všech činnostech pedagogického působení konkrétně stanoveny a v celé šíři splněny. V ostatních třídách se v dílčích fázích projevilo, že plánované cíle jsou stanoveny buď příliš obecně, nebo jsou zaměňovány za metody a prostředky. Činnosti byly smysluplně motivovány, byla využita široká škála aktivizačních prvků. Výsledkem byl zájem a aktivita dětí. V některých didaktických činnostech však byla pozornost dětí kolísavá především v důsledku menších zkušeností učitelek předvídat reakci dětí. Jako specifická forma řízených činností byl ve všech třídách zařazený tzv. „komunitní kruh“, jehož hlavní smysl se nepodařilo naplnit v těch situacích, kdy jeho obsahem bylo opakování dříve osvojených poznatků.

Zařazené metody odpovídaly potřebám dětí, vhodně se doplňovaly z hlediska potřeb střídání činností. Naplnit pedagogický záměr se zcela nepodařilo v těch případech, kdy chyběla opora o smyslové vnímání a převládaly metody didaktické. Učitelky mají kvalitní dovednosti vyjadřovací, dramatické, hudební i pohybové a plně jich také dovedou využívat jako výrazného motivačního faktoru. V rozvoji poznání se motivace vytrácela v těch situacích, kdy převažovala snaha předat určitou sumu poznatků.

Výrazně nad běžnou úroveň byla schopnost některých učitelek klást podnětné otázky, vést děti k rozvinuté odpovědi, reagovat na aktuální obsah verbálního projevu dětí a operativně jej využít a především vyvolat smích a radost. Všechny učitelky komunikovaly klidně, přirozeně, nenásilně rozvíjely správnou výslovnost a gramatickou správnost mluvního projevu. Vzájemná interakce mezi dětmi a směrem k učitelkám byla důvěřivá, bez zábran.

V MŠ probíhá 1krát měsíčně divadelní představení, které je určeno všem dětem v MŠ. Střídavě ho zajišťují učitelky z jednotlivých tříd. Obsah si učitelky určují samy, je pojatý spíše jako zábava, nežli jako doplnění probíhajícího tématu. Shlédnuté představení vycházelo z literárně známých autorských textů, mělo dynamickou dramaturgii, srozumitelně řazenou dějovou osnovu a spolu s dramatickými dovednostmi učitelek děti zajalo a přineslo jim hodnotné uspokojení.

Od podzimu do jara chodí učitelky s dětmi bruslit. Ledová plocha se nachází nedaleko MŠ. Tato aktivita je zajímavá, vychází z přání rodičů a dětí. Ne všechny děti, které mají zájem, se jí však mohou účastnit. Omezení je v tom, že nemají vlastní brusle. Pro tuto aktivitu jsou určeny vždy dvě učitelky, počet dětí ve skupině je snížen na 12. Rodiče mají možnost aktivně se zapojit do výuky, čehož někteří využívají. Osvojování pohybových dovedností na ledě je v počátcích. Zcela samostatně byly dvě děti, ostatním musely učitelky poskytovat přímou fyzickou pomoc a podporu.

Logopedickou činnost ve speciální třídě vedla ředitelka. Probíhala individuální formou za přítomnosti jednoho z rodičů. Pro dítě byl vymezen dostatečný časový prostor. Ředitelka navázala přátelský kontakt s dítětem i s rodičem, vytvořila vstřícnou, uvolněnou atmosféru a věnovala se fixaci již vyvozených hlásek, kontrolovala a opravovala správné postavení mluvidel. Pozitivně hodnotila snahu dítěte při vyvozování v takových hláskových skupinách, které dosud dítěti činí potíže. Odborným poradcem i garantem speciální třídy je Pedagogicko psychologická poradna v Ústí nad Orlicí, s kterou MŠ trvale spolupracuje.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Tělovýchovné činnosti jsou zařazovány každodenně. Používané metody vedou spíše k relaxaci nežli k cílenému zdravotnímu účinku. Dětem přinášejí především radost z pohybu.

Organizace dne dětí vytváří stimulující podmínky pro upevňování sebeobslužných dovedností. Sociální dovednosti a návyky jsou rozvíjeny a upevňovány průběžně osobním příkladem učitelek.

Jazykové dovednosti, úroveň poznatků a myšlenkových operací jsou přiměřené věku a individuálním dispozicím dětí. Rozdílná je u jednotlivých dětí úroveň kooperace, vědomí sounáležitosti, sebedůvěry a autonomie v jednání. U všech dětí v MŠ byla provedena diagnostika výslovnosti hlásek. Logopedická péče je věnována nejen dětem ve speciální třídě, ale dle potřeby i dětem v běžných třídách.

Výsledky výtvarné činnosti a grafomotorického cvičení jsou ve všech třídách zakládány. Z rozboru výtvarných projevů vyplývá používání nevhodné papíru při malbě, totožného formátu bez ohledu na námět, zařazování zúženého rozsahu základních výtvarných technik. K provádění grafických cviků je v logopedické třídě přistupováno nahodile. Bez ohledu na individuální úroveň jemné motoriky ruky, jsou zařazovány i cviky nepřiměřeně náročné s použitím nevhodného formátu papíru.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů v Rozhodnutí o zařazení MŠ Stromovka, Choceň do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále Rozhodnutí o zařazení) se zřizovací listinou MŠ nelze porovnat, neboť Rozhodnutí o zařazení nebylo ředitelkou předloženo. Doložen byl pouze výpis ze sítě škol z 19. října 2000. Zřizovací listina MŠ z 13. ledna 2000, ev. č. USMZ 218/2000 a výpis ze sítě škol vykazují nesoulad v názvu předškolního zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina MŠ ze dne 13. ledna 2000, ev. č. USMZ 218/2000
2. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 19. října 2000
3. Evidence dětí - přihlášky k zápisu do předškolního zařízení, rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ k 1. září 2002, dohoda o přijetí dětí, evidenční listy, přehled docházky
4. Dokumentace dětí ze speciální třídy - rozhodnutí o přijetí dětí do speciální třídy ze dne 1. října 2002, zápis o přijetí dítěte do speciální třídy, zpráva Pedagogicko psychologické poradny v Ústí nad Orlicí o vyšetření dětí ze dne 20. září 2002, logopedický záznam, individuální plán
5. Rozhodnutí o výjimce z počtu dětí ve třídách ze dne 6. listopadu 2002
6. Výroční zpráva o činnosti MŠ za školní rok 2000/2001
7. Hodnocení školního roku 2001/2002
8. Rámcový školní program
9. Školní vzdělávací program Poznej a chraň
10. Třídní tematické programy - všech tříd, listopad 2002
11. Přehled výchovné práce ve školním roce 2002/2003 - všech tříd
12. Uspořádání dne v MŠ

13. Vnitřní řád MŠ (pro rodiče)
14. Organizace provozu MŠ
15. Pracovní doba zaměstnanců
16. Personální dokumentace pracovníků - pracovní náplně
17. Záznamy z pedagogických porad - školní rok 2001/2002
18. Zápisy z hospitační činnosti od roku 1997
19. Kronika MŠ
20. Inspekční zpráva čj. 105 209/99

ZÁVĚR

MŠ si udržuje kvalitní úroveň materiálních podmínek především ve vybavení učebními pomůckami a materiálem, méně výrazné je to u školní zahrady. Údržbě objektu je věnována stálá pozornost.

Pedagogický kolektiv MŠ byl v tomto školním roce obměněn. Nastoupily dvě nové učitelky, sice bez praxe v MŠ, ale se zájmem věnovat se předškolní výchově. Všechny učitelky při pohospitačním rozboru projevily vstřícnost a zájem o konkrétní, neformální analýzu dílčích neúspěchů. Samy považovaly za potřebné diskutovat a ujasňovat si metodické postupy. Celkově měl průběh výchovně vzdělávacího procesu kvalitní úroveň.

Od poslední inspekční návštěvy byly posíleny úvazky ve speciální třídě, ale přetrvává nekvalifikovanost pedagogických pracovníků, které zde pracují.

Přetrvávají nedostatky ve výkaznictví MŠ.

Ve výchovně vzdělávací činnosti došlo k pozitivnímu posunu. Byly odstraněny prostoje v denním režimu, přechody mezi činnostmi jsou plynulejší. V řízených činnostech bylo částečně omezeno používání verbálních metod. Méně výrazný je posun v kvalitě spontánních činností.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová, v. r.
Členové týmu	Marcela Toušovská	Toušovská, v. r.

V Ústí nad Orlicí dne 30. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Alena Hajnová	Hajnová Alena, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad	2003-01-02	105 002/03-1006
Zřizovatel	2003-01-02	105 001/03-1006

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.